

levads

Katram ir savi iemesli, kas liek doties ilgstošos ceļojumos, tālu prom no dzīmtajām vietām. Vieni meklē piedzīvojumus, citi vēlas izzināt apkārtējo pasauli, bet vēl citi vienkārši vēlas uz laiku aizmukt no ierastās dzives. Autoekspediciju galvenais mērķis parasti ir nobrauktu noteiktu maršrutu un iegūt iespējamī plašāku informāciju par maršrutā iekļautajām valstīm, to iedzīvotājiem, dabu un kultūru. Grūti paredzēt, kādas ekspedicijas laikā veidosies dalībnieku savstarpējās attiecības. Nedēļām un mēnešiem ilgs ceļojums pa nepazistamu un jaunu pasauli nelielā cilvēku grupā ir ļoti nopietns pārbaudījums.

Pēc 2002. gada autoekspedicijas «Pasaules jumts» uz Tibetu, kurā es un vēl vienpadsmīt dalībnieki veicām 23 tūkstošus kilometru un cits citu ļoti labi iepazinām, gandrīz visi satiekamies ekspedicijas vadītāja Valda Branta pirtīnā pie Baltezera. Joprojām esam visai atturigi, jo divus mēnešus ilgais brauciens visiem vēl ļoti labā atmiņā. Skatāmies fotogrāfijas un uzfilmēto videofilmu fragmentus. Vienigie, kas apspriež kaut kādus kopējus nākotnes braucienu plānus, esam mēs ar Valdi. Runājam par iespēju organizēt autoekspediciju uz Dienvidāfriku. Arī citi sāk izrādīt interesi, bet var just, ka tā pagaidām nav nopietna.

Paiet laiks, un ideja par braucienu uz Dienvidāfriku sāk likties arvien nereālāka. Kādu dienu Valdis paziņo, ka šī doma pagaidām jāatliek, jābrauc esot pa Latīnameriku. Sākotnēji man tas liekas pilnīgi neiespējami un uztveru to visai skeptiski. Ar laiku Valdim sāk rasties domubiedri, kuri, šķiet, ir gatavi piedalīties šādā pasākumā. Lai viss notiktu, atliek vien tāds «sikums» kā ekspedicijas dalībnieku atlase, nepieciešamo naudas un materiālo līdzekļu savākšana, automašīnu iegāde un sagatavošana.

Valdis Vācijā ir atradis vietu, kur lēti var nopirkt vecas ugunsdzēsēju mašinas ar mazu nobraukumu. Ir arī aptuveni priekšstats, kā tās varētu pārbūvēt ekspedicijas vajadzībām. Tieks apzināti potenciālie ekspedicijas dalībnieki un no viņiem savākta nauda mašīnu iegādei un transportēšanai uz Rīgu.

2004. gada 16. jūlijā var uzskatīt par ekspedicijai nozīmīgāko datumu, jo šajā dienā mēs Rīgas ostā saņemam abas no Vācijas atvestās ugunsdzēsēju mašīnas «Mercedes Benz 1113». Atkāpties vairs nav kur, un ekspedicijas sagatavošanas darbi sākas ar jaunu sparu un krietni aktivāk. Valdim pieteikusies arī filmēšanas grupa – operators Pēteris Tidriķis, kurš piedalījās ekspedicijā «Pasaules jumts», un režisore Aija Kudiņa, kura ar Latvijas Televīzijas atbalstu vēlas uzņemt dokumentālo filmu par ekspediciju. Valdim un Pēterim izdodas ieinteresēt flamenko ģitāristu Andri Kārkliņu, kurš zina spānu valodu un jaunībā muzicēdamas apceļojis valstis, pa kurām esam ieplānojuši braukt.

Sākotnēji bija paredzēts, ka lielāko daļu ekspedicijas izdevumu izdosies segt ar sponsoru naudu. Lai ieinteresētu potenciālos sponsorus,

Ugunsdzēsēju mašīnas saņemam Rīgas ostā. Viss sākas!

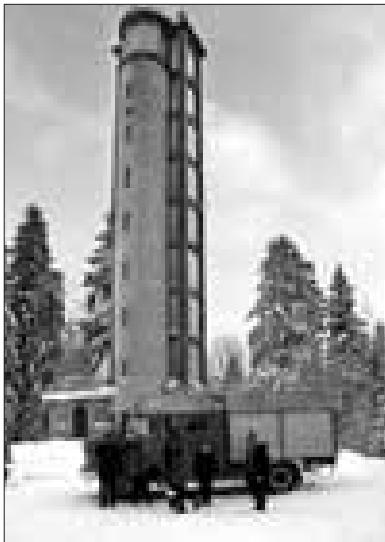
tika sagatavoti speciāli prospekti, reklāmas piedāvājumi, organizēta preses konference un veikts izmēģinājuma brauciens pa Latviju un Igauniju. Tomēr tam nebija vērā ņemamu rezultātu. Pamazām kļuva skaidrs, ka dalībnieka privātā iemaksa - 4000 eiro, kas sākotnēji tika nosaukta kā maksimāli iespējamā, var kļūt par minimāli nepieciešamo. Bez tam dalībniekiem pašiem par aptuveni tūkstoš eiro jāpērk aviobiļetes un jāsēdz visi ekspedicijas budžetā neparedzētie izdevumi. Daudzi, kas bija cerējuši uz nopietnu sponsoru atbalstu, no dalības ekspedicijā ir spiesti atteikties.

Septembrī ar lielu sparu uzsāktie mašīnu sagatavošanas darbi pēc pāris nedēļām apstājas, jo vēl nav īsti skaidrs, kā pārbūvēt ugunsdzēsēju mašīnas. Lielākā daļa potenciālo ekspedicijas dalībnieku pamazām zaudē tīcību tās iespējamībai un sagatavošanās procesā piedalās arvien mazāk.

Kinogrupa nekādi nespēj vienoties ar Latvijas Televiziju par finansējumu, un viņu vietā esam spiesti meklēt citus. Man lielākais trieciens nāk novembra vidū, kad viens no aktīvākajiem organizatoriem - Edgars

Automašīna pirms pārbūves

Izmēģinājuma braucienā uz Munameži

Zaķis - paziņo par savu lēmumu ekspedicijā nepiedalīties, jo uzskata, ka tā lemta neveiksmei. Arī man sāk likties, ka mēģinām paveikt neiespējamo, un ekspedicijas sagatavošanas darbos turpmāk piedalos vairāk pēc inerces, lai sniegtu Valdim kaut nelielu morālo atbalstu.

Par iespēju piedalīties ekspedicijā interesi bija izrādījuši apmēram četrdesmit cilvēki (uz astoņpadsmiņu vietām mašinās). Novembra beigās notika tris dienu izmēģinājuma brauciens pa Latviju un Igauniju ar mērķi uzbraukt Gaiziņa un Munameža virsotnē. Šajā braucienā piedalījās tikai seši no potenciālajiem ekspedicijas dalībniekiem...

Brižiem ekspedicijas izdošanās likās kā neaizsniedzams sapnis

Pirmā nodaļa

Neiespējamais kļūst iespējams

✓ aldis kādā radio pārraidē pastāsta, ka mums ļoti nepieciešamas telpas, kur gatavot mašinas ekspedīcijai. Atsaucas SIA «Lapeks» priekšniecība un ļauj mums bez maksas izmantot viņu garāžas Siguldā.

Otrajā decembrī uzzinām, ka kuģis no Vācijas ostas Emdenes uz Verakrusu Meksikā atiet nevis 15. decembrī, kā bija plānots iepriekš, bet 11. decembrī. Ja gribam mašinas nosūtīt ar šo kuģi, tad, vēlākais, 10. decembra priekšpusdienā tās jānogādā Emdenes ostā. Tā kā mašinas vēl nav kārtīgi sagatavotas, tas šķiet gandrīz neiespējami.

Automašīnu sagatavošana

Lai pārbūvētu mašinas ilgstošai autoekspedīcijai, vispirms ir jādemontē ugunsdzēsēju aprikojums no automašīnu iekšpuses un jumta. Ugunsdzēsēju mašīnās degvielas tvertnes ir novietotas salonā un aizņem daudz vietas. Viens no sarežģītākiem tehniskajiem uzdevumiem ir jaunu, krietiņi ietilpigāku degvielas tvertņu uzstādišana mašīnu ārpusē. Katras mašīnas salonā tiek iemontēti deviņi vieglo automašīnu sēdekļi un izgriezta starpsiene starp salonu un ekipējuma būdu. Ekipējuma būdas tiek pilnīgi pārbūvētas – tajās tiek iekārtotas kastes un plaukti produktiem un ekspedīcijas inventāram, kā arī gulvietas pieciem cilvēkiem. Katrā mašīnā tiek ierikota neliela virtuvīte ar gāzes plītinu. Uz mašīnu jumta tiek uzmontētas speciāli izgatavotas teltis ar saļiekamu metāla karkasu, kas kalpo par mantu novietnēm un gulvietām. Bez tam jāveic mašīnu tehniskā apkope un krietiņi jāpārveido elektroinstalācija.

No daudziem mašīnu pilnveidošanas darbiem ierobežotā budžeta un laika dēļ nākas atteikties. Mašīnas tā arī netiek pie platākām riepām un stūres pastiprinātājiem.

Reizēm mašīnu sagatavošanas darbos piedalījās pat 18 cilvēki

Valdim tomēr izdodas mobilizēt mašīnu sagatavošanas darbiem gandrīz septiņpadsmit cilvēku. Strādājot 18–20 stundas diennakti, lielākā daļa plānoto, vitāli svarīgāko pārbūves darbu līdz 7. decembra vakaram tiek paveikti. Astotā decembra ritā es nokārtoju eksāmenu, lai iegūtu C kategorijas autovadītāja tiesības. Pusdienlaikā mašīnās tiek iekrauta sponsoru sarūpētā pārtika, paraplāni un dalibnieku mantas. Tad seko svinīga izvadišana krastmalā pretim Rīgas pilij, un mēs ar Valdi dodamies ceļā uz Ventspili, kur vakarā mašīnas jānogādā uz prāmja.

Pirmoreiz varu kārtīgi iemēģināt mašīnu. Tā ir bez stūres pastiprinātā un sākumā liekas ļoti skaļa. Man pat šķiet, ka pārāk skaļa, tāpēc apmaināmies ar mašīnām, bet otra nav klusāka un Valdis saka, ka tā tam arī jābūt. Vakarā kopā ar trīsdesmit furgoniem uzdzēnam savus «ugunsdzēsējus» uz prāmja «Palanga» un uz diennakti noklūstam tālbraucēju šoferu kompānijā. Viņiem pārbrauciens ar prāmi nozīmē iespēju atpūsties no stūrēšanas, un šņabis list aumaļām. Valdis satiek pāris paziņu, un vakars mums ir aizpildīts.

Auto gatavi tālajam ceļam

No Libekas ostas izbraucam vēlā vakarā. Pa Vācijas autobāniem mums jānobrauc vairāk nekā trissimt kilometru līdz Emdenei. Nakti braukt ir vieglāk, jo satiksme nav tik intensiva. Nervus gan mazliet pakutina briži, kad nākas apdzīt lielgabarita kravu transporta kolonnas, kas Vācijā pa autobāniem pārvietojas galvenokārt naktī, lai mazāk traucētu satiksmi.

Emdenes ostas rajonā kādā nomalā autostāvvietā pārkravājam mašīnas, lai noslēptu paraplānus un pēc iespējas labāk nomaskētu mūsu diezgan ievērojamos pārtikas krājumus, tad pāris stundu pagulam. No rīta pēc nelielas maldišanās atrodam vajadzīgo piestātni, kur mūsu mašīnas kopā ar pāris tūkstošiem folksvāgenu un audi tiks uzlādētas uz kuģa, lai dotos uz Meksiku. Nokārtojam nepieciešamās formalitātes un dodamies atceļā uz Rigu.

Tas, ka mums izdevies mašīnas aizsūtīt uz Meksiku, ir liels trumpis un diezgan droši norāda, ka ekspedīcijai tomēr vajadzētu notikt. Dažam labam tas palidz pārvarēt šaubas, un tuvāko pāris nedēļu laikā noskaidrojas ekspedicijas dalibnieku pamatsastāvs un cēlabiedri

Pirmie metri pa Meksikas zemi

atsevišķos ekspedīcijas posmos. Meksikā mums paredzējusi piebiedroties arī tris cilvēku komanda, kas brauks ar Amerikā pirktu džipu.

Sadalām vietas mašīnās un precīzējam dalibnieku pienākumus.

Pirmās mašīnas komanda:

Valdis Brants – ekspedīcijas vadītājs, pilots;

Andris Kārklinš – spāņu valodas tulks, kultūras jautājumu pārzinātājs;

Signe Sproģe – saimniecības pārzine;

Jurijs Zvitašvilli (Krievija) – ārst;

Pēteris Martinsons – keramiķis, fotogrāfs;

Aivars Dukurs – otrs pilots, mehāniķis;

Andrejs Ērglis – ārst, dalibnieks Meksikas posmā;

Aldis Plaudis – fotogrāfs, dalibnieks posmā Gvatemala-Panama;

Uldis Mežulis – fotogrāfs, dalibnieks posmā Gvatemala-Panama.

Otrās mašīnas komanda:

Harijs Sils – fotogrāfs, pilots;

Emils Putniņš – otrs pilots, mehāniķis;

Ligita Vikšrema – finanšu pārzine;

Egons Garklāvs – paraplāna pilots, videooperators;

Valdis Celmiņš – kinooperators;

Krišs Ozols – kinorežisors;

Ainārs Mitris – fotogrāfs, datorspeciālists;

Āris Sparāns – tūrists.

Ar džipu mums Meksikā piebiedrosies:

Ivars Beitāns – fotogrāfs, pilots;

Ainārs Springiņš – otrs pilots;

Juri Murumagi (Igaunija) – trešais pilots.

Līdz izlidošanai uz Meksiku 7. janvāri atlicis pāris nedēļu, bet tas ir Ziemassvētku un Jaungada laiks. Visas pūles atrast vēl kādu sponsoru šajā laikā izrādās veltīgas. Pēdējā brīdi paspējam nodrukāt ekspedīcijas prospektus spāņu valodā, kas celojuma laikā izrādās ļoti noderigi. Pirms izlidošanas saņemam atbildes uz nosūtitajām vēstulēm no dažu valstu autofederācijām.

Valdis Brants

Andris Kārklinš

Signe Sproģe

Jurijs Zvitašvilli

Pēteris Martinsons

Aivars Dukurs

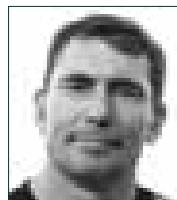
Andrejs Ērglis

Aldis Plaudis

Uldis Mežulis

Harijs Sils

Emils Putniņš

Ligita Vikšrema

Egons Garklāvs

Valdis Celmiņš

Krišs Ozols

Ainārs Mitris

Āris Sparāns

Ivars Beitāns

Ainārs Springiņš

Juri Murumagi